

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000

Letna naročnina » 6.000

Letna inozemstvo » 8.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVII. - Štev. 16 (1348)

Gorica - četrtek, 17. aprila 1975 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Svetovni dan duhovnih poklicev

Na letošnjo četrto velikonočno nedeljo, tj. 20. aprila bomo po vsej katoliški Cerkvi obhajali XII. svetovni molitveni dan za duhovne poklice. To je dan razmišljanja in molitve za vse tiste, ki jih Gospod kliče, naj tesneje sodelujejo z Njim pri odreševanju in posvečevanju sveta. To je tudi dan, ko naj bi celotno božje ljudstvo globlje začutilo odgovornost pred Bogom in Cerkvijo za nove duhovniške in sploh duhovne poklice.

Vedno bolj ugotavljamo, da upadajo duhovni poklici tako po svetu kot pri nas. V Sloveniji so imeli pred leti 132 bogoslovcev, sedaj jih je komaj 85. V malem semenišču jih je bilo do 90, letos samo še 36. Papež Pavel VI. je tudi letos poslal za svetovni dan duhovnih poklicev duhovnikom, redovnikom, staršem, vzgojiteljem in mladini posebno poslanico, v kateri nas vabi, naj z molitvijo, žrtvijo, dobrim zgledom, prepričevanjem in materialno pomočjo pomagamo reševati vprašanje novih poklicev. Poslanica pravi:

»Žetev je velika, a delavcev je malo.« Kdo od vas se ne zaveda silne pomembnosti teh besedi našega Gospoda? Vsi dobro veste, da zelo potrebujemo duhovnikov, redovnikov in Boga posvečenih duš. Čeprav prihajajo iz nekaterih krajev vesti o porastu poklicev, kar nas napolnjuje z upanjem, pa iz mnogih drugih krajev poročajo o vznemirljivem upadanju, zaradi česar se nam stiska srce ob misli na prihodnost.

Prav gotovo more to nazadovanje poklicev včasih odrešujoče zdriniti krščanske skupnosti. Katehisti, člani Katoliške akcije in mnogi drugi laiki, trdni v veri in dejavni, prevzemajo odgovornosti in skrbijo za »službeno« delo, ki krepi krščansko življenje njihovih bratov in se tako uresničuje krščansko oznanilo sredi vsakodnevnih stvarnosti. Njihova naloga je nujno potrebna in nenadomestljiva. Oživlja jih Sveti Duh. Take koristne vloge laikov se mi prvi veselimo in jo priporočamo.

Toda, ali je sploh potrebno omeniti, da vse to ne more nadomestiti nujno potrebne službe duhovnikov in posebnega pričevanja, ki ga dajejo Bogu posvečene osebe? Brez te službe in tega pričevanja je krščansko življenje v veliki nevarnosti, da ostane brez virov, iz katerih se napaja, da krščanska skupnost razpade in se Cerkev sekularizira. Če bi Cerkev zanemarila vprašanje poklicev, bi se znašla v veliki krizi. To bi pomenilo oddaljevati se od izrečne Gospodove želje, ki jo je izrazil svojima apostoloma: »Hodita za menoj in napravil vaju bom za ribiča ljudi«, in ona sta popustilo mreže in šla za njim. Prav tako je rekel bogatemu mladeniču: »Pojd, prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim, in boš imel zaklad v nebesih.«

Tak Gospodov klic je neprecenljiva milost. Bodimo prepričani, Gospod še dalje kliče srca številnih mladeničev in odraslih. Po Cerkvi se javlja Kristus, danes kot včeraj, kakor tisti, ki oznanja neizmerno ljubezen Boga, svojega Očeta; kakor tisti, ki prinaša odpustanje, ozdravlja srca, daje polnost življenja; kakor tisti, ki nas kliče, naj z njim na resnici in ljubezni gradimo nov svet, svet božjih otrok in bratov.

Ko Gospod koga na poseben način kliče z notranjo lučjo ali po glasu Cerkve, da mu služi kot duhovnik, redovnik ali član svetnega inštituta, tedaj v njem budi smisel in nato zahteva, da mora on imeti absolutno prvenstvo, ki je obseženo v besedi: »Hodi za menoj.« Ta ljubezen je izredno privlačna in more resnično napolniti človekovo srce. Predpostavlja pa vsekakor zelo močno vero.

V tem je, dragi sinovi, temeljni problem poklicev. V našem času so verniki večkrat zmedeni v veri, pa se je zato, kot kaže videz, mnogo težje odločiti za vstop v popolno in dokončno službo Kristusu. Da bi človek sprejel vabilo in se prepustil Kristusovemu klicu, je potrebna velika predanost. Ta predpostavlja seveda tudi odločno odpoved grehu: laži, nečistosti, sebičnosti, sovraštvu, ali tudi odpoved ne-

kim človeškim vrednotam, ki so samo sredstva, kakor na primer zadovoljstvu človeške ljubezni, bogastvu, poklicnim uspehom, uživanju, osebnemu uveljavljanju, moči in oblasti.

Treba je torej popolnoma obnoviti duhovno ozračje, da bi se poklici mogli porajati in razvijati. To je naloga tistih, ki so poklicani, in skupaj z njimi vse krščanske skupnosti. Resnično, sveto leto je za to zelo pripraven čas. »Spreobrnite se in verujte evangeliju.«

V znaku svetega leta, leta sprave in duhovne obnove, vam, nasledniki apostola Petra, zadolženi kot on, da v veri potrjujemo svoje brate, naslavljamo to pismo za svetovni dan poklicev, naročilo polno resnosti in upanja.

Pošiljamo ga vam, dragi bratje škofje, s katerimi delimo zaskrbljenost zaradi tako obilne žetve in tako majhnega števila delavcev.

Pošiljamo ga vam, dragi duhovniki, da bi poživil v sebi ponosno zavest, da služite Kristusu v trpljenju in veselju apostolov, da bi spodbudili spoštovanje do duhovniške službe in budili željo po duhovništvu. Naj vaša zvestoba, vaše upanje in medsebojna edinost spričuje, da gre za izredno milost.

Obračamo se k vam, redovniki in redovnice, da bi svoboda in nesebičnost vašega izključno h Kristusu usmerjenega posvečenja in hkrati plemenita požrtvovalnost, ki se odpira vsem ljudem, a jo to posvečenje omogoča, zbudila željo po božjem kraljestvu, željo, ki naredi evangelij aktualen, prepričljiv in privlačen.

To pismo naslavljamo tudi vam, vzgojitelji, zlasti vam, dragi očetje in matere v družinah, da bi vaša globoka vera, vaša goreča plemenitost in ljubezen do Cerkve omogočila, da se vzgojijo močni duhovi, ki bodo mogli slišati Gospodov klic.

Obračamo se posebej k vam, mladeniči in mladenke, ki vas privlači Kristusovo vabilo in vznemirjajo potrebe bratov. Človek ne živi samo od kruha. Izprašajte se pred Kristusovimi očmi!

Končno se obračamo na vas, otroci. Kristus vas posebno ljubi. Sposobni ste že, da daste prvo mesto Bogu, ki more vse vaše življenje postaviti v Jezusovo službo. Išči Jezusa z vsem srcem, v vroči molitvi mu posvečujte svoje življenje, vršite dela apostolata, ki so v skladu z vašimi sposobnostmi.

Vsi prosimo Gospoda žetve: »Gospod, pridi na pomoč svoji Cerkvi!« Potrebe so velike, možnosti za velikodušnost so mnogovrstne. Gospodov klic in njegova milost nikoli ne odpove. Bog daj, da bi tudi mi nikoli ne odpovedali v odnosu do Gospoda. Blagoslovljamo vas v Gospodovem imenu.

PAPEŽ PAVEL VI.

Kakor v časih škvaldrizma v naših krajih: V Lizboni, prestolnici Portugalske so komunistični pristaši z vso besnostjo, ki jo premorejo, napadli sedež Krščanske demokracije in ga zažgali. In potem si upa glavni tajnik KPI Berlinguer še ponujati italijanskim katoličanom svoj »zgodovinski kompromis«

Premalo poudarjen doprinos k osvoboditvi

»Vesetje in upanje, žalost in zaskrbljenost današnjih ljudi, posebno ubogih in vseh kakorkoli trpečih, to je hkrati tudi veselje in upanje, žalost in zaskrbljenost Kristusovih učencev; in ničesar resnično človeškega ni, kar bi ne našlo odmeva v njihovih srcih.«

Tako stoji zapisano v uvodu v koncilsko konstitucijo Gaudium et spes (Radost in upanje), ki so jo koncilski očetje na zadnjem vatikanskem cerkvenem zboru sprejeli in odobrili. Ta miselnost je vsa stoletja, kar vrši Kristusova Cerkev svoje poslanstvo na zemlji, prevečala tudi njene služabnike duhovnike, ki so vedno živeli v tesni povezanosti z ljudstvom. In to velja tudi za slovensko duhovščino.

Pred 30 leti se je zaključil v naših krajih kakor drugod po svetu silni vihar druge svetovne vojne. V tem viharju je tudi duhovnik marsikdaj odigral vodilno, vedno pa pomembno vlogo.

Mnogi romani, filmi, gledališke in televizijske predstave govorijo o tem, kaj so duhovniki storili, da bi rešili življenje posameznikov, skupnosti in celih naselij. Pri tem so mnogi darovali najdražje: lastno življenje. V tem oziru današnja zgodovina še ni dala pravega zadoščenja temu krvavemu prispevku duhovnikov. Pa je od tedaj minilo že trideset let in več.

Prav praznovanje tridesetletnice konca vojne, poraza fašizma in nacizma ter osvoboditve mnogih narodov (žal ne vseh!) nam nudi priložnost, da o doprinosu, ki so ga s tem v zvezi nudili duhovniki, temeljiteje spregovorimo in ničesar ne spregledamo.

ŠTUDIJSKO ZBOROVANJE V MESTU LUCCA

V soboto 5. in v nedeljo 6. aprila je bilo v mestu Lucca v Toskani študijsko zborovanje o doprinosu duhovščine k odporiške-

mu gibanju. Razpravljalo se je predvsem o doprinosu italijanske duhovščine, zlasti v Toskani. Toda govora je bilo, čeprav bežno, tudi o duhovščini v Evropi. Pri tem so prišli na dan zanimivi podatki.

Število duhovnikov glavnih evropskih veroizpovedi, katoliških, pravoslavnih, protestantskih in judovskih, ki so v času odporišništva izgubili svoja življenja, znaša 5.445. Od teh pride na Italijo 250 duhovnikov; v Toskani jih je bilo umorjenih 59, samo v mestu Lucca 29.

Že te številke zgovorno dokazujejo, kako tesno je povezan duhovnik s trpljenjem svojega ljudstva. Doslej smo morda duhovnika poznali le v svojstvu posredovalca pred okupatorjem ali pomočnika tistim, ki so bili v ječah ali po taboriščih ali ki so se skrivali. 5.445 ubitih duhovnikov pa pove mnogo več: kot njih vzornik Kristus so darovali življenje za druge. Eden izmed njih, poljski redovnik Maksimilijan Kolbe, je celo dosegel čast oltarjev.

Skof iz mesta Lucca, ki je skupaj z županom odprl študijske dneve, je poudaril, naj si prisotni prizadevajo za nadaljevanje zgodovinskega raziskovanja v tem smislu ter za objavo raznega odkritega materiala, ker pač, kot je dejal škof, »vrednote odporišništva v vernikih ne smejo umreti«.

Nekateri zgodovinarji bi radi zanesli na to polje zmedo s tem, da ločijo višjo duhovščino od nižje, češ da je le slednja bila z ljudstvom. Dejstva pa govore drugače: sam Vatikan je bil poln političnih prebežnikov; škofijski sedeži so bili shajališča odporišnikov; papeški diplomati so nenehno posredovali in povezovali podtalne sile; vsi pa so nudili duhovno in materialno pomoč v kolikor je bilo to mogoče. Nekateri izmed preganjancev, med njimi tudi Jud-

je in ateisti, so ta dejstva javno priznali.

KAJ SE JE NAREDILO PRI NAS

Pri nas tudi že obstajajo študijski krožki; brska se po arhivih in se objavljajo razne študije o našem odporištvu, a za čuda malo se piše ali govori o izrednem doprinosu primorske duhovščine v času ljudskega odpora.

Predvsem bi morali biti bolj objektivni in pošteni v datumi. Naš odpor proti nasilju se ni pričel šele leta 1941, ko je nacistična Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, temveč že mnogo prej. Slovenski duhovnik na Primorskem je začel svoj odločni odpor proti krivici in zločinu veliko prej kot pred tridesetimi leti.

Že leta 1919 je naše ljudstvo doživelo prva preganjanja in že tisto leto so bili žrtve tega preganjanja prvi duhovniki. Morali so iti v konfinacijo. Naslednja leta se je pritisk na našo duhovščino stopnjeval: neprestana zasliševanja in šikaniranja, grožnje vseh vrst, ricinovo olje, internacije, policijski opomini.

Medtem ko so si mnogi izobraženci pomagali iz nemogočega položaja s tem, da so se zatekli v Jugoslavijo ali kam drugam v tujino, je duhovnik vztrajal med svojim ljudstvom in mu bil dostiokrat edina moralna opora. Ohranjal je in gojil slovensko besedo, pesem in molitev po cerkvah in zakristijah, ko je povsod drugod onemela.

V vrstah primorske duhovščine ni bilo enega samega, ki bi izdal narodne vrednote. To so bili dejanski heroji, čeprav jim tega naslova do danes ni nihče podelil in se zanj tudi ne potegujejo. Bili so heroji brez kolajn in priznanja. Uradna slovenska zgodovina jih ne pozna. Pozna pa jih Bog, ki ve za njih žrtve, bolečine, trpljenje. On bo njihov plačnik.

Toda današnji rod bi ravnal krivično, če bi šel mimo tega edinstvenega poglavja naše zgodovine. Če imajo nekateri ves interes, da njim neljuba dejstva ognje s plaščem pozabe, ne smemo tisti, ki nam je Resnica osnovni pravec življenja, onim pritegniti. Mlajši rod naj vsaj ob priležnostih tridesetletnice odporišništva zve, kako velik je bil doprinos naše duhovščine v času vseljidskega odpora zoper fašizem in vse druge okupatorje.

Tragični dogodki druge svetovne vojne so nam še vedno blizu, čeprav jih že zastira koprena tridesetletne oddaljenosti. V naših srcih ne sme biti več kakega sovraštva. Pa tudi puhli demagogiji se ne smemo pustiti voditi.

Cas je, da se predamo treznemu razmišljanju. Po njem bomo marsikaj odkrili: da je bil čas med obema zadnjima vojnama in med zadnjo vojno velik, velik po hudobiji, pa tudi plemenitosti. To so v polni meri posredovali tudi naši duhovniki.

Vseh se bomo spomnili: naših mrtvih, ki so bili žrtve nasilja pa tudi tistih, ki so ga povzročili; za vse bomo molili, da nas ne prevzame kako novo sovraštvo. Ob idealih, za katere so naši ljudje, tudi duhovniki, trpeli in umirali, se hočemo oplajati tudi mi: vsi ki smo grozote vojnih let preživeli in vsi, ki so zrasli v času po njih ter jih poznajo le iz našega pripovedovanja.

D. J.

